REGULAMENTUL (UE) NR. 1218/2010 AL COMISIEI

din 14 decembrie 2010

privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de specializare

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CEE) nr. 2821/71 al Consiliului din 20 decembrie 1971 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat unor categorii de acorduri, decizii și practici concertate ([1]),

după publicarea unui proiect al prezentului regulament,

după consultarea Comitetului consultativ privind practicile restrictive și pozițiile dominante,

întrucât:

(1) Regulamentul (CEE) nr. 2821/71 împuternicește Comisia să aplice articolul 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (*) prin regulament anumitor categorii de acorduri, decizii și practici concertate care intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat, care au ca obiect specializarea, inclusiv acordurile necesare realizării acesteia.

(2) Regulamentul (CE) nr. 2658/2000 al Comisiei din 29 noiembrie 2000 de aplicare a articolului 81 alineatul (3) din tratat categoriilor de acorduri de specializare ([2]) definește categorii de acorduri de specializare pe care Comisia le consideră ca respectând, în mod normal, condițiile prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din tratat. Având în vedere experiența generală pozitivă dobândită în aplicarea acestui regulament care va expira la 31 decembrie 2010 și ținând seama de experiența suplimentară dobândită de la adoptarea sa, este necesar să se adopte un nou regulament de exceptare pe categorii.

(3) Prezentul regulament trebuie să satisfacă cele două cerințe de a asigura protecția concurenței în mod eficace și de a oferi întreprinderilor securitatea juridică adecvată. Urmărirea acestor obiective trebuie să ia în considerare necesitatea simplificării controlului administrativ și a cadrului legislativ într-o măsură cât mai mare. Sub un anumit nivel al puterii de piață, pentru aplicarea articolului 101 alineatul (3) din tratat, în general se poate presupune că efectele pozitive ale acordurilor de specializare vor compensa orice efecte negative asupra concurenței.

(4) Pentru aplicarea articolului 101 alineatul (3) din tratat prin regulament, nu este necesar să se definească acordurile care pot intra sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat. La evaluarea individuală a acordurilor în temeiul articolului 101 alineatul (1) din tratat trebuie să se ia în considerare mai mulți factori, în special structura pieței relevante.

(5) Beneficiul exceptării stabilite prin prezentul regulament trebuie limitat la acele acorduri pentru care se poate estima cu suficientă certitudine că îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din tratat.

(6) Acordurile de specializare în producție contribuie, cel mai probabil, la îmbunătățirea producției sau distribuției bunurilor în cazul în care părțile dispun de competențe, bunuri sau activități complementare, deoarece acestea se pot concentra asupra fabricării anumitor produse și în acest mod funcționează mai eficient și furnizează produse mai ieftine. Acest lucru este valabil, în general, și în cazul acordurilor de specializare în pregătirea de servicii. Este posibil ca, dată fiind concurența efectivă, consumatorii să primească o cotă-parte echitabilă din beneficiile rezultate.

(7) Astfel de avantaje pot rezulta din acorduri prin care o parte renunță integral sau parțial la fabricarea anumitor produse sau la pregătirea anumitor servicii în favoarea altei părți („specializare unilaterală”), din acorduri prin care fiecare parte renunță integral sau parțial la fabricarea anumitor produse sau la pregătirea anumitor servicii în favoarea altei părți („specializare reciprocă”) și din acorduri prin care părțile hotărăsc să fabrice în comun anumite produse sau să pregătească anumite servicii („producție în comun”). În contextul prezentului regulament, conceptele de specializare unilaterală, respectiv specializare reciprocă, nu impun reducerea capacității

([1]) JO L 285, 29.12.1971, p. 46.
([2]) JO L 304, 5.12.2000, p. 3.
(*) De la 1 decembrie 2009, articolul 81 din Tratatul CE a devenit articolul 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Cele două articole sunt, pe fond, identice. În sensul prezentului regulament, acolo unde este cazul, trimiterile la articolul 101 din TFUE trebuie înțelese ca fiind trimiteri la articolul 81 din Tratatul CE. TFUE a introdus, de asemenea, anumite modificări ale terminologiei, cum ar fi înlocuirea termenului „Comunitate” cu „Uniune” și a termenului „piață comună” cu „piață internă”. Terminologia din TFUE va fi folosită pe tot cuprinsul prezentului regulament.

unei părți, fiind suficient ca aceasta să își reducă volumele de producție. Conceptul de producție în comun nu obligă părțile să își reducă activitățile individuale de producție în afara domeniului de aplicare a acordului de producție în comun avut în vedere.

(8) Natura acordurilor de specializare unilaterală și de specializare reciprocă presupune ca părțile să opereze pe aceeași piață de produse. Nu este necesar ca părțile să opereze pe aceeași piață geografică. În consecință, aplicarea prezentului regulament la acordurile de specializare unilaterală sau reciprocă trebuie limitată la scenariile în care părțile operează pe aceeași piață de produse. Acordurile de producție în comun pot fi încheiate de părți care operează deja pe aceeași piață de produse, dar și de părți care doresc să intre pe o piață de produse prin intermediul acordului. Prin urmare, acordurile de producție în comun trebuie să intre în domeniul de aplicare a prezentului regulament indiferent dacă părțile operează deja pe aceeași piață de produse.

(9) Pentru a se asigura materializarea beneficiilor specializării fără ca una dintre părți să părăsească complet piața în avalul producției, acordurile de specializare unilaterală și reciprocă trebuie să intre sub incidența prezentului regulament doar atunci când prevăd obligații privind furnizarea și cumpărarea sau distribuția în comun. Obligațiile privind furnizarea și cumpărarea pot, dar nu trebuie, să fie de natură exclusivă.

(10) Se poate presupune că, atunci când cota de piață deținută de părți pe piața relevantă a produselor care fac obiectul unui acord de specializare nu depășește un anumit nivel, aceste acorduri vor genera, de regulă, beneficii economice sub forma unor economii de scară sau de gamă sau a unor tehnologii de producție îmbunătățite, în timp ce consumatorii beneficiază de o cotă echitabilă din beneficiile rezultate. Cu toate acestea, în cazul în care produsele fabricate în temeiul unui acord de specializare sunt produse intermediare utilizate integral sau parțial de una sau mai multe părți pentru producția proprie de anumite produse în aval vândute ulterior de aceste părți pe piață, exceptarea conferită de prezentul regulament trebuie condiționată și de nedepășirea unei anumite valori a cotei de piață deținută de părți pe piața relevantă a acestor produse în aval. Într-un astfel de caz, abordarea limitată la luarea în considerare a cotei de piață deținute de părți la nivelul produsului intermediar nu ar ține seama de riscul potențial de blocare a pieței sau de majorare a prețului factorilor de producție pentru concurenți la nivelul produselor din aval. Cu toate acestea, nu există prezumția că acordurile de specializare intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat sau că nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 101 alineatul (3) din tratat, dacă se depășește pragul cotei de piață stabilit în prezentul regulament sau dacă nu sunt îndeplinite alte condiții din prezentul regulament. În astfel de cazuri, trebuie să se efectueze o evaluare individuală a acordului de specializare, în temeiul articolului 101 din tratat.

(11) Prezentul regulament nu trebuie să excepteze acordurile ce conțin restricții care nu sunt indispensabile pentru atingerea efectelor pozitive obținute printr-un acord de specializare. În principiu, acordurile care conțin anumite tipuri de restricții grave ale concurenței privind stabilirea prețurilor pentru terțe părți, limitarea producției sau a vânzărilor și repartizarea piețelor sau a clienților trebuie excluse de la beneficiul exceptării stabilite în prezentul regulament, indiferent de cota de piață deținută de părți.

(12) Limitarea cotei de piață, excluderea unor anumite acorduri de la exceptarea prevăzută de prezentul regulament, precum și condițiile de exceptare garantează în general faptul că acordurile în cazul cărora se aplică exceptarea pe categorii nu dau părților posibilitatea de a elimina concurența pentru o parte substanțială a produselor sau a serviciilor în cauză.

(13) Comisia poate retrage beneficiul aplicării prezentului regulament, în conformitate cu articolul 29 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat [1], în cazul în care constată într-un caz particular că un acord la care exceptarea prevăzută de prezentul regulament se aplică are totuși efecte care sunt incompatibile cu articolul 101 alineatul (3) din tratat.

(14) Autoritatea de concurență a unui stat membru poate retrage beneficiul prezentului regulament în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 pentru teritoriul statului membru în cauză sau pentru o parte a acestuia, atunci când, într-un anumit caz, un acord căruia i se aplică exceptarea prevăzută de prezentul regulament are totuși efecte care sunt incompatibile cu articolul 101 alineatul (3) din tratat pe teritoriul statului membru, sau într-o parte a acestuia, și numai dacă un asemenea teritoriu are toate caracteristicile unei piețe geografice distincte.

(15) Beneficiul prezentului regulament ar putea fi retras în temeiul articolului 29 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, în cazul în care, de exemplu, piața relevantă este foarte concentrată și concurența este deja redusă, în special datorită pozițiilor individuale pe piață ale altor participanți de pe piață sau legăturilor dintre alți participanți de pe piață create de acordurile de specializare paralele.

[1] JO L 1, 4.1.2003, p. 1.

(16) Pentru a înlesni încheierea acordurilor de specializare, care pot avea impact asupra structurii părților, perioada de valabilitate a prezentului regulament trebuie stabilită la 12 ani,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

(a) „acord de specializare" înseamnă un acord de specializare unilaterală, un acord de specializare reciprocă sau un acord de producție în comun;

(b) „acord de specializare unilaterală" înseamnă un acord între două părți care operează pe aceeași piață de produse, în virtutea căruia una dintre părți acceptă să sisteze, integral sau parțial, producerea anumitor produse, sau să se abțină de la producerea acestora, și să le achiziționeze de la cealaltă parte, care acceptă să producă și să furnizeze acele produse;

(c) „acord de specializare reciprocă" înseamnă un acord între două sau mai multe părți care operează pe aceeași piață de produse, în virtutea căruia două sau mai multe părți acceptă, pe bază de reciprocitate, să sisteze integral sau parțial producerea anumitor produse, care sunt diferite, sau să se abțină de la producerea acestora și să le achiziționeze de la celelalte părți, care acceptă să producă și să furnizeze acele produse;

(d) „acord de producție în comun" înseamnă un acord în virtutea căruia două sau mai multe părți acceptă să producă în comun anumite produse;

(e) „acord" înseamnă un acord, o decizie a unei asociații de întreprinderi sau o practică concertată;

(f) „produs" înseamnă un bun sau un serviciu, incluzând atât bunurile sau serviciile intermediare, cât și serviciile sau bunurile finale, cu excepția serviciilor de distribuție și închiriere;

(g) „producție" înseamnă fabricarea de bunuri sau furnizarea de servicii și include producția realizată prin subcontractare;

(h) „pregătirea de servicii" înseamnă activitățile anterioare furnizării de servicii către clienți;

(i) „piața relevantă" înseamnă piața relevantă de produse și piața geografică relevantă cărora le aparțin produsele și, în plus, în cazul în care produsele de specializare sunt produse intermediare care sunt utilizate captiv, integral sau parțial de una sau mai multe părți pentru producția de produse în aval, piața relevantă de produse și piața geografică relevantă cărora le aparțin produsele în aval;

(j) „produs de specializare" înseamnă produsul care este produs în cadrul unui acord de specializare;

(k) „produs în aval" înseamnă produsul pentru producția căruia una sau mai multe părți utilizează, ca factor de producție, un produs de specializare și care este vândut de aceste părți pe piață;

(l) „întreprindere concurentă" înseamnă un concurent existent sau potențial;

(m) „concurent existent" înseamnă o întreprindere care este activă pe aceeași piață relevantă;

(n) „concurent potențial" înseamnă o întreprindere care, în lipsa acordului de specializare, în mod realist și nu doar ca o simplă posibilitate teoretică, în cazul unei creșteri mici, dar permanente a prețurilor relative, ar putea să întreprindă, în termen de maximum trei ani, investițiile suplimentare necesare sau să suporte alte costuri de transformare necesare pentru a intra pe piața relevantă;

(o) „obligație de furnizare exclusivă" reprezintă o obligație de a nu furniza produsul de specializare unei alte întreprinderi concurente decât cele care sunt parte la acord;

(p) „obligația de cumpărare exclusivă" reprezintă obligația de a cumpăra produsul de specializare numai de la o parte a acordului;

(q) „în comun", în contextul distribuției, înseamnă că părțile:

(i) efectuează distribuția produselor cu ajutorul unei echipe, al unei organizații sau al unei întreprinderi comune; sau

(ii) desemnează drept distribuitor un terț pe bază de exclusivitate sau neexclusivitate, cu condiția ca acesta să nu fie o întreprindere concurentă;

(r) „distribuție" înseamnă distribuția, inclusiv vânzarea de bunuri și furnizarea de servicii.

(2) În sensul prezentului regulament, termenii „întreprindere" și „parte" includ întreprinderile legate respective.

„Întreprinderi legate” înseamnă:

(a) întreprinderile în care o parte la acordul de specializare dispune, în mod direct sau indirect:

(i) de puterea de a exercita mai mult de jumătate din drepturile de vot;

(ii) de competența de a numi mai mult de jumătate din membrii consiliului de supraveghere, ai consiliului de administrație sau ai organismelor care reprezintă întreprinderea în mod legal; sau

(iii) de dreptul de a gestiona afacerile întreprinderii respective;

(b) întreprinderi care dispun, în mod direct sau indirect, într-o întreprindere parte la acordul de specializare, de drepturile sau competențele enumerate la litera (a);

(c) întreprinderi în care o întreprindere menționată la litera (b) dispune, în mod direct sau indirect, de drepturile sau competențele enumerate la litera (a);

(d) întreprinderi în care o parte la acordul de specializare, împreună cu una sau mai multe dintre întreprinderile menționate la literele (a), (b) sau (c), ori în care două sau mai multe dintre acestea din urmă dispun în comun de drepturile sau competențele enumerate la litera (a);

(e) întreprinderile în care drepturile sau competențele enumerate la litera (a) sunt deținute în comun de:

(i) părțile la acordul de specializare sau întreprinderile legate respective ale acestora menționate la literele (a)-(d); sau

(ii) una sau mai multe dintre părțile la acordul de specializare sau una sau mai multe dintre întreprinderile legate ale acestora menționate la literele (a)-(d) și una sau mai multe părți terțe.

Articolul 2

Exceptare

(1) În conformitate cu articolul 101 alineatul (3) din tratat și sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, articolul 101 alineatul (1) din tratat nu se aplică acordurilor de specializare.

Prezenta exceptare se aplică în măsura în care astfel de acorduri conțin restricții de concurență care intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) din tratat.

(2) Exceptarea prevăzută la alineatul (1) se aplică acordurilor de specializare care conțin dispoziții referitoare la cesionarea drepturilor de proprietate intelectuală sau concesionarea licențelor pentru astfel de drepturi uneia sau mai multor părți, cu condiția ca aceste dispoziții să nu constituie obiectul principal al acordurilor respective, dar să fie direct legate de punerea acestora în aplicare și necesare în acest scop.

(3) Exceptarea prevăzută la alineatul (1) se aplică acordurilor de specializare atunci când:

(a) părțile acceptă o obligație de cumpărare exclusivă sau o obligație de furnizare exclusivă; sau

(b) părțile nu vând în mod independent produsele de specializare, ci distribuie în comun aceste produse.

Articolul 3

Pragul cotei de piață

Exceptarea prevăzută la articolul 2 se aplică, cu condiția ca cota de piață cumulată a părților să nu depășească 20 % din orice piață relevantă.

Articolul 4

Restricții grave

Exceptarea prevăzută la articolul 2 nu se aplică acordurilor de specializare care, în mod direct sau indirect, separat sau în combinație cu alți factori care sunt sub controlul părților, au ca obiect oricare dintre următoarele elemente:

(a) fixarea prețurilor pentru vânzarea produselor către terți, cu excepția stabilirii prețurilor practicate în cazul clienților direcți în contextul distribuției în comun;

(b) limitarea producției sau a vânzărilor, cu excepția:

(i) dispozițiilor privind volumul de produse acceptat, în contextul acordurilor de specializare unilaterală sau reciprocă, sau stabilirii capacității și volumului de producție în contextul unui acord de producție în comun; și

(ii) stabilirii unor cerințe privind vânzările în contextul distribuției în comun;

(c) alocarea piețelor sau a clienților.

Articolul 5

Aplicarea pragului cotei de piață

În scopul aplicării pragului cotei de piață prevăzut la articolul 3, se aplică următoarele reguli:

(a) cota de piață se calculează pe baza valorii vânzărilor pe piață; în cazul în care datele privind valoarea vânzărilor pe piață nu sunt disponibile, estimările bazate pe alte informații demne de încredere privind piața, inclusiv volumul vânzărilor pe piață, pot fi folosite la stabilirea cotei de piață a părților;

(b) cota de piață se calculează pe baza datelor corespunzătoare anului calendaristic precedent;

(c) cota de piață deținută de societățile menționate la articolul 1 alineatul (2) al doilea paragraf litera (e) se împarte în mod egal fiecărei societăți care dispune de drepturile sau puterile prevăzute la litera (a) a respectivului paragraf;

(d) în cazul în care cota de piață menționată la articolul 3 nu depășește inițial 20 %, dar ulterior depășește acest prag, fără să depășească 25 %, exceptarea prevăzută la articolul 2 continuă să se aplice pentru o perioadă de doi ani calendaristici consecutivi care urmează anului în care s-a depășit pentru prima dată pragul de 20 %;

(e) în cazul în care cota de piață menționată la articolul 3 nu depășește inițial 20 %, dar ulterior depășește pragul de 25 %, exceptarea prevăzută la articolul 2 continuă să se aplice pe durata unui an calendaristic care urmează anului în care s-a depășit pentru prima dată pragul de 25 %;

(f) beneficiul literelor (d) și (e) nu se poate cumula astfel încât să depășească o perioadă de doi ani calendaristici.

Articolul 6

Perioada de tranziție

Interdicția prevăzută la articolul 101 alineatul (1) din tratat nu se aplică în perioada 1 ianuarie 2011-31 decembrie 2012 pentru acordurile care sunt deja în vigoare la 31 decembrie 2010 și care nu îndeplinesc condițiile de exceptare prevăzute de prezentul regulament, dar care îndeplinesc condițiile de exceptare prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 2658/2000.

Articolul 7

Perioada de valabilitate

Prezentul regulament intră în vigoare la 1 ianuarie 2011.

Prezentul regulamentul expiră la 31 decembrie 2022.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 14 decembrie 2010.

Pentru Comisie

Președintele

José Manuel BARROSO